

LINN NÄSVALLS SISTA TID

Lina Berglund minns morgonen. Hon säger att hon minns den tydligt, att hon flera gånger tänkt tillbaka på den; hon talar om "starka minnesbilder". Alla vill hon inte dela med sig av. Det var i alla fall en ovanligt varm sommardag, det kom ett larm och de åkte till Monumentet på Östgötagatan 56. Hon hade varit där förut, många gånger. Hon säger att där bor "människor som trasslat till det för sig" och att det händer att "de flipprar ur". Vad de mer visste? De visste att någon larmat om att en kvinna avlidit i en lägenhet. Mer visste de ännu inte. Det som mötte dem var en kvinna som ligger till synes livlös i ett av rummen, på golvet, bredvid sängen. Utanför, i korridoren, intill dörren, sitter en man. Han bor i lägenheten. Det är han som ringt 112. Han är, som Lina Berglund säger, "förtvivlad". Väldigt ledsen. Skärrad. Han säger att han försökt få liv i henne när hon inte vaknat, att han "ruskat" henne. Möjligtvis är ambulans och läkare redan på plats när de kommer. Det minns hon inte riktigt. Hur som helst, de finns också där. Klockan har hunnit bli nio, det är den 16 augusti 2016 och fem personer trängs på tjugo kvadratmeter och det är oerhört varmt i rummet och de öppnar ett fönster efter att ha konstaterat att kvinnan är död, backar sedan ut, lämnar den avlidne för sig själv en stund, en sista stund. Den unga kvinna som ännu ligger på golvet, ännu inte hunnit bli dödförklarad, kring vars alltför korta liv det har spunnits en kokong av utredningar och rapporter och beslut och aktanteckningar, visar sig heta Linn Näsvall. Hon har fyllt trettiofyra, skriven i Sigtuna kommun, efterlyst. Sina smycken har hon tagit av sig och lagt ovanpå handväskan. Det är antagligen det sista hon gör innan hon somnar, en handling så inpräntad att hon gör den i vilket tillstånd hon än befinner sig. Den säger säkert också något om henne. Vid den obduktion som kommer att göras fastslås att hon har 0,03 milligram hydroxizin per gram blod, 0,05 milligram alprazolam, 0,04 milligram morfin, 0,74 amfetamin, i urinen finns spår av morfin, 6-acetylmorfin, kodein. Hydroxizin är ett lugnande medel, ej beroendeframkallande, alprazolam också det ett lugnande medel, beroendeframkallande, narkotikaklassat. Hon har ett stickmärke i vänster armveck. Dödsorsak: "akut heroinförgiftning".

Den man som bodde i rummet och som nu var "förtvivlad" uppgav i det förhör som Lina Berglund höll med honom, i ett rum intill, att när han släppt in Linn – som han kände sedan tidigare – vid niotiden på kvällen, släppt in henne och låtit henne sova där trots förbudet att ta emot nattgäster, var hon "påverkad". (Monumentet är ett så kallat stödboende dit människor slussas från Södermalms stadsdelsförvaltning, socialförvaltningen eller bostadsförmedlingen, alla med någon sorts "boendeproblematik", för några en sista anhalt.) Hon hade somnat i fåtöljen. Han hade hjälpt henne att lägga sig på golvet, "bäddat" för henne där. Hon hade berättat att hon köpt "piller" tidigare under kvällen, blivit "blåst", oklart hur så här i efterhand nu när ingen finns att fråga. (Också han är död nu.) Ingenting sägs om det nålstick hon har i armvecket.

Linns Näsvalls vänner säger tämligen omgående, när de ombeds berätta om henne, att hon var "ordningsam". På Runnagården, det behandlingshem hon nyss avvikit ifrån, därför efterlyst, säger en av de anställda som följt henne dessa sista månader: – När vi fick information om att Linn hade dött och hur hon hade dött ... Det tog mig så hårt. I mina ögon ... Linn var den siste som skulle dö på det här sättet.

Tre av de anställda på Runnagården – Carmila Durdevic, Susann Hedén, Peyman Malekian – sitter två år efter att Linn Näsvall plötsligt rycktes bort och säger saker som:

- Jag ler när jag tänker på henne.
- Att säga nej till henne, då måste du ha en bra förklaring.
- Hon ville alla väl.
- Hon saknade absolut inte sociala koder. Det syntes att hon hade fått en god uppfostran.
- Hon var så törstig på livet. Hon var så nyfiken.

Redan har nu tre av aktörerna i svensk narkotikapolitik samlats – polis, läkare, behandlare – och detta kring huvudpersonen i tragedin, nu avliden. Den som letar efter "svensk narkotikapolitik" på nätet kommer där att först kunna läsa regeringens deklARATION – "Svensk narkotikapolitik är en del av folkhälsopolitiken ... bygger på en balanserad strategi där tillgångsbegränsning och efterfrågeminuskning är likvärdiga beståndsdelar ... fokuserar på förebyggande arbete, vård och behandling

..." - för att därefter följas av rubriker som "Svensk narkotikapolitik extrem och dödlig", "Den svenska narkotikapolitiken dödar oss", "Svensk narkotikapolitik är dokumenterat usel" med flera på samma frekvens. Svenska Dagbladet publicerade i början av året en artikelserie på samma tema, Dagens Nyheter i somras en huvudledare som följde spåren och slutade med orden:

Det är skamligt av samhället att strunta i eller försöka straffa ut en person som uppvisar symtom på livsfarlig sjukdom: som har problem med droger. En sådan person borde framför allt få vård.

I en bok vilken i recensioner beskrivits som både "lysande" och "mycket lysande", ledarskribenter byggt sina ledare på, Magnus Lintons *Knark. En svensk historia* från 2015, jämförs den svenska narkotikapolitiken med Herman Lundborgs rasbiologiska excesser under tidigt 1900-tal, hävdas att den rymmer föreställningen om narkomanen som mindre värd än andra - "'slödder' snarare än människor" - och som tillåtits dö eftersom där finns ett högre mål, det narkotikafria samhället. Linn Näsvall hade, som det heter, problem med droger. Hon var narkoman. Hon dog. Hon hade börjat när hon var fjorton år och egentligen aldrig slutat. I barndomen fanns en ung mor som kämpade ganska ensam - fadern försvann tidigt - också morföräldrar, som möjligtvis skämde bort henne. Med modern tycks förbindelse bara ha blivit allt starkare - "Hon älskade ju sin mamma", säger en av hennes vänner, en ung kvinna som själv kämpar för att bli fri från sitt beroende, nu på tredje året - med pappan var kontakten sämre. Hasch hette hennes introduktion i missbruket: ett tivoli, killar som jobbade där, valborgsmässoafton; hon följde dem upp till Dalarna sedan. Hasch skulle hon fortsätta att älska, aldrig överge, även om det skulle komma att samsas med andra preparat, allteftersom, hela paletten. Bara något år efter debuten placerades hon på ett flickhem, Navet, efter mammas tillskyndan. Hon kom hem därifrån, hade gråtit sig ut, efter någon vecka. Linn Näsvals mamma, Karina Edenvad, säger att "sedan accelererade det". Visst märkte hon hur hennes dotter förändrades.

- Hon blev en helt annan människa. Hon kunde bli arg för ingenting. Satte jag gränser blev hon arg för det. Sedan kunde hon bli arg för att jag inte sagt ifrån. Men hon hade andra sidor som är jättefina.

Karina Edenvad sitter stum, stel, inbäddad i sorg. Det har gått två år sedan Linn dog och ingenting blir lättare, tiden läker inga sår. I ett hörn av det prydliga, hemtrevliga vardagsrummet – hon och hennes man Peter bjuder på kaffe och hembakta kokostoppar, vetebröd, kakor, på sig själva – en minnesplats med fotografier, små saker som var Linns. Ibland ett skratt, ett snabbt leende, ett minne som hastigt drar förbi. Aldrig stängde hon dörren för sin dotter, aldrig kastade hon ut henne, i alla fall inte för gott, alltid kunde Linn komma hem igen. Tänkte hon aldrig på att bryta med henne, hon som orsakade så mycket smärta, också hos andra?

– Bryta? Nej. Aldrig. Jag hotade med det ibland, men då var jag arg.

Ett snabbt leende.

Svårast, säger hon, svårast har varit att ha en dotter som inte hörts av på flera dagar och som man vet sitter någonstans och knarkar.

Resursstyrka har det talats om, även i Magnus Lintons bok. Det är de resursstarka individerna som påstås klara sig ur, bort från missbruket: "Ofta materiellt, ibland bara socialt eller psykiskt på ett eller annat sätt; en stark partner eller anhörig, en stark vilja, tro, självkänsla eller ett arbete eller en bostad som man med hjälp av någons stöd eller annan typ av resurs lyckas behålla genom en turbulent tid." Linn Näsvall var en resursstark person. Hon hade anhöriga som ställde upp, ett öppet hem, bar på starka personliga egenskaper – "hon var den siste som skulle dö på det sättet" – och där fanns detta samhälle som, faktiskt, inte struntade i henne, inte straffade ut. Inte en dagsbot ens (har kunnat gå att finna). Ändå detta slut.

Den som intresserar sig för det sistnämnda, samhället, har om man begränsar sig till de sista två och ett halvt åren i Linn Näsvalls liv en akt på i runda tal trehundra sidor att gå igenom och det bara från socialförvaltningen i Sigtuna kommun. I slutet av februari 2014 kontaktar hon dem för att få, som det heter vård och behandling. Hon vill inte ha den på frivillig väg. Det gör hon klart för dem. Det fixar hon inte. Hon gråter. Hon vill till ett behandlingshem och hon förklarar för den socialsekreterare hon talar med att det handlar om narkotika, om ett narkotikamissbruk "så pass omfattande" att hon måste få vård enligt LVM, det vill säga Lagen om vård av missbrukare, det vill säga tvångsvård, och hon berättar att hon hållit på i många år och hon räknar upp allt hon stoppar i sig: amfetamin, bensodiazepiner och cannabis främst, också heroin och olika opiumpreparat, också morfintabletter och MDVP, det

sista ett amfetaminliknande preparat med oberäkneliga effekter. Dessutom att hantera: Hepatit C. Diabetes, nyligen upptäckt. Inget alkoholmissbruk. Allt lägger hon på bordet, ingenting dolt. Hon är rädd, säger hon, för att inte överleva.

Linn Näsfall är inget okänt namn på socialförvaltningen i Sigtuna. Man kan räkna till tretton, fjorton, kanske femton omhändertaganden innan hon fyllt arton, enligt den lag som finns för unga som bedöms oförmögna att ta vara på sig, föräldrar eller andra inte klarar av, och hemmen har namn som Freya flickhem, Risingegården, Bergsgårdsgårdets ungdomshem ...

- Hon var där bara någon vecka, någon helg, säger Karina Edenvad. Sedan ringde min mamma och sa att där kan hon ju inte vara. Linn hade ringt och gråtit så nu skulle de henne hem till sig.

Om denna tid, tonårstiden:

- Jag minns inga namn men Linn träffade än den ena, än den andra. Hon for in till stan. Hon gick på rejvpartyn och allt vad det var. Hon bodde här, men höll sig inte hemma. Inte heller hos sin mormor.

Skolan hade hon hoppat av i högstadiet.

Linn Näsfall fyllde arton, socialförvaltningen försökte med nya tag, hon försvann till Eskilstuna, med en kille, och i Eskilstuna ska hon stanna till det där desperata samtalet i slutet av februari 2014. Hon har nu flyttat hem igen. Hon har fyllt trettioett och flyttat hem till mamma igen. Hon har arbetat i hemtjänsten och som vårdbiträde och på McDonalds men sällan stannat till och med första löneutbetalningen.

Socialförvaltningen i Sigtuna kontaktar socialförvaltningen i Eskilstuna som kan redogöra för ett helt batteri av åtgärder, erbjudanden som getts och erbjudanden som tillbakavisats: "De anser att de erbjudit Linn hjälp inom ö[ppen]-vård, och att de gjort tillräckligt." Samma kväll hon ringt socialförvaltningen i Sigtuna har hon blivit, som hon säger, "utslängd" hemifrån, åkt till sin moster, lämnat mostern, återvänt till mamma, än en gång blivit "utslängd" därifrån - allt kanske bara en föreställning, ett försök till utpressning - och hon säger, när hon är en gång ringer socialförvaltningen - hon har nu fått ett namn, en handläggare - att hon är drogfri i just denna stund, att hon vill till Tingsvallahemmet, som ligger i Märsta och sköts av Pingströrelsen och tar emot missbrukare, drogfria, ett så kallat stödboende, och hon får veta att det ännu

är oklart om det är Sigtuna eller Eskilstuna som ska hjälpa henne – försörjningsstödet bland annat – men att frågan fortsätter att utredas och Linn Näsfall ringer igen och igen och igen och på något sätt lyckas hon ta sig till S:t Görans sjukhus, till beroendeakuten där, svimmar utanför ingången, säger att hon tagit morfin, testas positiv på bensodiazepiner, och hon kommer nästa dag till Tingsvallahemmet, ska få vara där under utredningens gång. Klart snart att Eskilstuna, som det heter, "avslutat henne". Klart snart att på Tingsvallahemmet kan hon, vill hon, får hon inte längre vara. De har skjutsat henne hem till mamma. Hon har tagit amfetamin och morfin. Hon ringer handläggaren och ber att få bli inlåst. Hon får veta att det inte går, inte så här i en handvändning, däremot ordnas en plats på Sigtuna OmVård AB, ett "korttidsboende med livskvalité", de kan hämta henne. Hon hämtas. Hon sticker. En timme efter inträdet har hon stuckit från Sigtuna OmVård AB, det var inte vad hon tänkt, mest psykfall, hon fick inte den medicin hon ville ha, inte den behandling hon ville ha. Hon skjutsas hem till mamma, fortsätter till moster, driver sedan runt och det har gått två veckor sedan hon ringde första samtalet till socialförvaltningen i Sigtuna.

Det fortsätter så.

Möten. Behandlingshem. S:t Görans beroendeakut. Tillbaka på Sigtuna OmVård AB. Polishämtning. Polisen som ringer hem till Karina Edenvad och säger att hon kan vara lugn, Linn har tagits om hand på Stockholms Central och sover nu ruset av sig på Södermalms polisstation. Linn som kräver att få bli inlåst. Mamma som ringer socialförvaltningen, förtvivlad, orkar inte längre. Linn som vid ännu en vistelse, ännu ett boende börjar "härja", "skrika", "hota", "slå i dörrar" så att personalen till sist låser in sig, ringer polisen och polisen kommer och skjutsar henne ännu en gång till S:t Görans beroendeakut.

Möten: Höga kustens behandlingshem har dykt upp, ett stödboende för vuxna med beroendeproblematik, ett kognitivt förhållningssätt. De tar gärna emot Linn Näsfall. Hon dyker inte upp på det första avtalade mötet, svarar inte i telefon, dyker i stället upp på S:t Görans, beroendeakuten, har tagit amfetamin och benso, rökt cannabis. Höga kustens behandlingshem kräver att hon avgiftas innan hon kommer upp. Hon tycker att det ligger för långt bort. Socialförvaltningen tar tillbaka sitt erbjudande och det har inte gått mer än en månad sedan hon ringde det där första samtalet. Två

veckor senare följs hon av polis till Arlanda, till ett plan som tar henne till Skåne, till Lundens behandlingshem, ett LVM-hem, efter en utredning som fastslår att Linn Näsvall med "en flerårig beroendeproblematik" inte klarar av de frivilliga insatser som erbjudits, att hennes hälsotillstånd allvarligt försämrats, att hon "löper uppenbar risk att förstöra sitt liv".

Hon kommer att vara kvar där en månad, fortsätta till ett behandlingshem i Enköping; hon berättar för handläggaren i Sigtuna att hon mår bra där, att "förståndet har vaknat till liv", och det går en sommar och det blir höst och hon flyttar till en lägenhet för att träna sig på det mest elementära - komma upp på morgonen, komma iväg i tid, vara ensam - och hon är, som hon uttrycker det, "helt bestämd på att lämna det tidigare livet med droger bakom sig" och hon pyntar sin lägenhet, gör så fint hon förmår med de begränsade ekonomiska resurser som finns, och den 1 oktober, en onsdag, hoppar hon på bussen till Uppsala, försvinner där för en stund innan hon ringer mamma och sedan dyker upp på S:t Görans sjukhus, beroendekuten, och allt börjar om igen.

För att kunna närma sig Linn Näsvall, i alla dessa, ombytliga skepnader, kan man ta tåget till Eskilstuna och mötas på stationen av en person, en man, fyllda femtio, som inte vill ha sitt namn i tidningen, mån om sitt nya friska liv, och därför får han inget namn, men man går med honom till ett av stadens konditorier, hittar en egen vrå och blir sedan sittande över en kopp kaffe och timmarna går. Han säger att han varit ren i fem år nu. Han har ett jobb som han gillar, passar för, uppskattas på. Hans skuldsanering pågår. Han har rest på sin första utlandssemester. Hans fästmö ringer. Först på nära håll kan man ana trettio års narkotikamissbruk, fängelsevistelser; på avstånd en i mängden: kraftfull, spänstig, tunnhårig, klädseln ordinär. En bussig kille, den du skulle fråga om vägen i en främmande stad. Linn såg han första gången strax efter det att hon kommit till stan, hon fastnade på näthinnan, de började umgås, alltmera intensivt. De blev ett par. Fastnade på näthinnan?

- Linn var väldigt karismatisk. Hon fick folk ikring sig. Hon bjöd på sig själv. Hon visste vad hon ville. En jävla fin tjej.

Han säger så många positiva saker om henne - Rättfram. Omtänksam. Bestämd. God smak. Starkt självförtroende - att man till sist måste fråga: Varför gick det då så illa?

Hans svar kommer direkt, utan en sekunds betänketid:

- Rädslan att bryta med det invanda.

Ställer man samma fråga till Markus Heilig, efter att ha berättat om Linn Näsfall – Heilig är professor, psykiatriker och beroendeforskare, författare till boken *Alkohol, droger och hjärnan* – får man svaret att narkotikaberoende är en komplex sjukdom, inte så mycket annorlunda än andra komplexa sjukdomar.

- När det gäller andra dödliga sjukdomar ställer ingen den frågan. Vi gör så gott vi kan, alla försöker göra något, alla vill hjälpa till ... socialsekreterare, behandlingshem, poliser, anhöriga ... men ofta misslyckas man. Även om vi har alla verktyg till hands misslyckas vi. Så är det. Det är realiteten.

Markus Heilig talar om "suget" – ett ihållande och överväldigande begär efter drogen även efter långvarig avhållsamhet: själva drivkraften bakom missbruket.

- Drogen kidnappar hjärnans belöningssystem, säger han. Det gör att du känner ett starkt välbefinnande. Drogen konkurrerar ut hjärnans belöningssystem.

Han skriver i sin bok att "hjärnan på något sätt är trasigt" hos den beroende, att denne tar drogen i stället för att försöka nå det han eller hon drömmer om, det vill säga ett liv utan detta välbekanta helvete, kort sagt en förlust av förmågan att styra sitt beteende. Normalt är att vara onykter, onormalt är att vara nykter. Visserligen avtar effekterna av drogen med åren men själva jakten efter den, denna oerhört starka strävan efter belöningen, blir viktigare än själva ruset – trots ständiga besvikelser. Jakten fortsätter. Eller som Linn Näsfalls unga kämpande vän uttrycker det:

- Du jagar för att överleva. Du överlever för att jaga.

Tar vi oss tillbaka till Eskilstuna, till konditoriet och han som en gång stod Linn Näsfall nära och nu sitter hel och ren och nykter och kan berätta hur det är att kämpa för att bli kvitt beroendet, och lyckas med det, en dag i taget, handlar berättelsen mer om vilja än hjärna, mer om själ än kropp.

- Jag orkade fan inte längre.

Dessutom fanns ett behandlingshem berett att ta emot honom.

Dagen han for var han tillsammans med Linn. Han skulle åka, hon skulle åka. De hade fattat ett gemensamt beslut. Han märkte hur hon drog på det, drog ut på tiden, tvekade. Hon vinkade av honom. Det var i april 2013. Hon försvann ur hans liv, åkte

vidare på sin resa. Ett år senare hörde hon av sig, hon befann sig på Runnagården, hon ville försöka på nytt. De träffades. De gick på bio. De pratade. Han tyckte så mycket om henne. Han säger:

- Jag visste att om jag släppte iväg för mycket i känslan är jag snart ute där igen. Jag var väldigt rädd om min nykterhet. Jag höll henne på avstånd. Jag kanske inte var så schysst alla gånger.

Han säger:

- De största kraven är de jag ställer inom mig. Det kan jag förstå nu när jag tänker tillbaka. Man måste hitta sin egen nykterhet. Till sist får man hjälp. Steg för steg går det. Det är upp till mig. Jag har lagt all skuld på andra, trots att jag fått allt stöd jag kan begära, och lite till. Nu lever jag med samhället, inte mot samhället.

2016 - det år Linn Näsvall dog - avled 908 personer av narkotikarelaterade orsaker i Sverige. Det finns visserligen flera register, olika siffror, olika sätt att räkna; ett är dock säkert: de är många, de har blivit fler, de är fler än i de flesta europeiska länder. Tio år tidigare, 2006, avled 330 (eller möjligtvis 299) personer av samma orsaker. Då händer något. Från att ha legat på mellan tvåhundra och trehundra dödsfall om året sedan 90-talets början sker nu en kraftig ökning av dödsfallen. Snart har siffrorna fördubblats, sedan tredubblats. Varför? Svensk narkotikapolitik förändras inte 2006 - inga ökade fängelsestraff, inga nya tvångsåtgärder, inga stängda behandlingsenheter - däremot ökar utskrivningen av narkotikarelaterade läkemedel. Missbruksvården medikaliseras. Metadon, buprenorfin och fentanyl, det vill säga morfinliknande preparat, så kallade opioider, ska nu bli narkomanens väg ut ur missbruket, heroinistens räddning från en förtidig död genom att stöpa om dennes hjärna. Idén kommer från USA. Dödsfallen på grund av metadon, buprenorfin och fentanyl mångdubblas efter 2006 medan dödsfallen på grund av heroinöverdoser, som orsakade Linn Näsvalls död, står i stort sett kvar på samma nivå.

Enligt socialstyrelsens läkemedelsstatistik ökar varken antalet patienter eller recept för "medel vid opioidberoende" lika dramatiskt som dödsfallen - 2 601 patienter och 62 430 recept 2006, 3 903 patienter och 95 988 recept 2017 - men statistik ska man vara försiktig med. Statistiken gäller läkemedel som hämtas ut mot recept på apotek. Finns det narkotikaklassade läkemedel som lämnas ut utan recept? Det finns. Det finns något som heter LARO och LARO betyder Läkemedelsassisterad rehabilitering

vid opioidberoende och det är den vård med medicinering som kärna landstingen erbjuder missbrukarna. Den sortens vård fanns redan på 90-talet men 2006 släppte socialstyrelsen kravet på ett tak för antalet patienter, dessutom plockades buprenorfin in i behandlingen. Allt fler av dessa patienter slipper gå till apoteket för att få ut sina mediciner; de får dem direkt i handen. "Istället rekvireras LARO-preparaten till sjukvårdsinrättningen, där läkemedlet ordineras och delas ut till patienten", som socialstyrelsens utredare uttrycker det i en rapport från ifjol, *Uppföljning av föreskrifter och allmänna råd om läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO)*. Hur mycket och i vilken utsträckning, det vet ingen. Man borde veta:

Samtidigt har behovet av att löpande kunna följa innehåll och tillgänglighet till LARO ökat under senare år, bland annat på grund av tillkomsten av nya patientkategorier och ökad medvetenhet om opioidernas dominerande roll vad gäller narkotikarelaterad död.

LARO-programmen läcker. Två av tre patienter hade någon gång sålt eller delat med sig av sina narkotikaklassade mediciner visade en studie i Skåne för några år sedan. Annat tycks komma utifrån. Inte heller här tycks någon veta något bestämt. 2016 sänkte socialstyrelsen ytterligare kraven på medicinsk missbruksbehandling.

Lina Berglund kunde konstatera att inget våld förekommit, samlade sedan ihop Linn Näsvalls tillhörigheter, hittade hennes diabetesmediciner i kylskåpet. Hon såg till att kroppen transporterades därifrån. Hon ringde Runnagården, berättade vad som hänt. Dessförinnan hade hon bitt läkaren att skriva ut en dödsattest. Han hade vägrat. Han hade bråttom därifrån. Det är därför, bland annat därför, hon minns den här morgonen så tydligt. Varför han vägrat, det vet hon inte, kanske han var jäktad, kanske rädd för att missa nästa larm. I alla fall hade han försvunnit därifrån. Hon ringde närmaste vårdcentral på Södermalm, förklarade att hon måste få dit en läkare som kunde skriva en dödsattest. Hon uppgav den dödas namn och personnummer. Den som tog emot samtalet förklarade att Linn Maria Sabina Näsvall med personnummer ... inte var listad hos dem. "Du får nog ringa Märsta." Hon minns att hon svarade: "Nej, det här är inte värdigt. Jag står här med en död person. Nu måste vi samarbeta. Nu får ni se till att skaka fram en läkare som kan komma

hit." En läkare kom. Motvilligt, säger Lina Berglund. Saktfärdigt. Inte pronto. Hon säger att allt var så sorgligt.

- För mig blev det så sorgligt. Hon är inte mycket äldre än jag, bara tre år skiljer oss åt. Vi är från Stockholm båda två, födda och uppväxta längs pendeltågslinjen, i var sin ände. Tänk vad hon har kämpat i sitt liv. Så lite frihet hon haft.

Där kan det vara dags att sluta.

Anders Sundelin

Fokus 38/2018